

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић
Факултет за пословне студије и право
Факултет за информационе технологије и инжењерство
Универзитета „Унион – Никола Тесла“ у Београду

Тематски зборник

НАТО АГРЕСИЈА НА СРЈ (РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ) – ДА СЕ ВЕЧНО ПАМТИ

Београд, 2021.

Тематски зборник
НАТО АГРЕСИЈА НА СРЈ (РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ)
– ДА СЕ ВЕЧНО ПАМТИ

Издавачи

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић
Факултет за пословне студије и право
Универзитета „Унион – Никола Тесла“ у Београду

Суиздавач

Факултет за информационе технологије и инжењерство
Универзитета „Унион – Никола Тесла“ у Београду

За издавача

Проф. др Драган Танчић, директор
Институт за српску културу Приштина – Лепосавић
Проф. др Милан Радосављевић, декан
Факултет за пословне студије и право,
Универзитета „Унион – Никола Тесла“ у Београду

Уредници

Проф. др Драган Танчић
Проф. др Миодраг Гордић

Припрема за штампу

Миодраг Панић

Штампа

ГИД „Pi-press“, Пирот

Тираж

150

ISBN 978-86-89025-64-4

Institute for Serbian culture with headquarters in Leposavić
Faculty for business studies and law
Faculty of information technology and engineering
Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ u Beogradu

Thematic Proceedings

NATO AGGRESION ON SRJ (REPUBLIC OF SERBIA) – TO REMEMBER FOREVER

Belgrade, 2021

Тематски зборник
НАТО АГРЕСИЈА НА СРЈ (РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ)
– ДА СЕ ВЕЧНО ПАМТИ

ПОДРЖАЛИ СУ

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Министарство одбране Републике Србије
Министарство унутрашњих послова Републике Србије
Канцеларија за Косово и Метохију Републике Србије

НАУЧНИ ОДБОР

- Проф. др Милан Радосављевић, Факултет за пословне студије и право, Београд, Србија
Емеритус проф. др Живота Радосављевић, Интегрисани образовни систем за друштвене и природне науке, Београд, Србија
- Проф. др Драган Танчић, Институт за српску културу, Приштина – Лепосавић, Србија
- Проф. др Маја Анђелковић, Факултет за информационе технологије и инжењерство, Београд, Србија
- Проф. др Милан Милошевић, Факултет за пословне студије и право, Београд, Србија
- Проф. др Татјана Сењушкина, Кримски федерални Универзитет Вернадски, Симферопол, Руска Федерација
- Проф. др Изток Подбрегар, Факултет за организационе науке, Крањ, Универзитет у Марибору, Словенија
- Проф. др Полона Шпрајц, Факултет за организационе науке, Крањ, Универзитет у Марибору, Словенија
- Проф. др Дејан Михаиловић, Технички универзитет Монтереи, Мексико
- Проф. др Александар Федоров, Педагошки институт, Таганрог, Русија
- Проф. др Миленко Мацура, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Србија
- Проф. др Јован Базић, Универзитет у Косовској Митровици, Косовска Митровица, Србија
- Др Александра Пећинар, Национална истраживачка фондација „Елефтериос К. Венизелос” Цханиа, Крит, Грчка
- Проф. др Бранко Крга, Факултет за дипломатију и безбедност, Београд, Србија
- Проф. др Обрад Стевановић, Криминалистичко полицијска академија, Београд, Србија
- Проф. др Саша Кнежевић, Правни факултет, Универзитет у Нишу, Ниш, Србија
- Проф. др Марко Атлагић, Филозофски факултет, Косовска Митровица
- Проф. др Срђан Алексић, Адвокатска канцеларија Алексић, Ниш
- Проф. др Владета Радовић, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, Ниш, Србија
- Проф. др Божидар Форца, Факултет за пословне студије и право, Београд, Србија
- Проф. др Оља Арсенијевић, Факултет за пословне студије и право, Београд, Србија
- Проф. др Јан Марчек, Факултет за пословне студије и право, Београд, Србија
- Проф. др Марко Парезановић, Академија за националну безбедност, Београд, Србија
- Доц др Иван Петровић, Војна академија, Универзитет одбране, Београд, Србија
- Доц др Иван Вулић, Војна академија, Универзитет одбране, Београд, Србија
- Доц. др Реља Жељски, Академија за националну безбедност, Београд, Србија
- Доц. др Александар Мартиновић, Правни факултет, Нови Сад

- Др Велибор Лазаревић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Јасмина Ахметагић, виши научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Марија Јефтимијевић Михајловић, научни сарадник, Институт за српску културу
Приштина – Лепосавић, Србија
- Др Ана Стишовић Миловановић, научни сарадник, Институт за српску културу
Приштина – Лепосавић, Србија
- Др Александар Павловић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Звездана Елезовић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Гордан Бојковић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Срђан Словић, виши научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Драгана Јањић, виши научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Иван Бецић, виши научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Весна Зарковић, виши научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Далибор Велојић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Мирјана Бечејски, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Ана Мумовић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Др Ивана Женарју-Рајовић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Проф. др Миодраг Гордић, Факултет за пословне студије и право, Београд, Србија

SCIENTIFIC COMMITTEE

- prof. dr Milan Radosavljevic, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, Serbia
Emeritus Prof. dr Života Radosavljević, Integrated Education System for the Social and Natural Sciences, Belgrade, Serbia
prof. dr Dragan Tancic, Institute for Serbian Culture, Pristina - Laposavic, Serbia
prof. dr Maja Andjelkovic, Faculty of Information Technology and Engineering, Belgrade, Serbia
prof. dr Milan Milosevic, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, Serbia
профессор Татьяна Сенюшкина, Крымский федеральный университет имени В. И. Вернадского, Симферополь, Российская Федерация
prof. dr Iztok Podbregar, Faculty of Organizational Sciences, Kranj, University of Maribor, Slovenia
prof. dr Polona Sprajc, Faculty of Organizational Sciences, Kranj, University of Maribor, Slovenia
prof. dr Dejan Mihailovic, Monterey Technical University, Mexico
prof. dr Aleksandar Fedorov, Pedagogical Institute, Taganrog, Russia
prof. dr Milan Macura, Ministry of education, science and technological development, Belgrade, Serbia
Professor Dr. Jovan Bazic, University of Kosovo Mitrovica, Kosovska Mitrovica, Serbia
dr Aleksandra Pecinar, National research foundation “Elefterios K. Venizelos” Chania, Crete, Greece
prof. dr Sasa Knezevic, Faculty of Law, University of Niš, Niš, Serbia
prof. dr Marko Atlagic, Faculty of Philosophy, Kosovska Mitrovica
prof. dr Srdjan Aleksic, Law Office Aleksić, Niš
prof. dr Vladeta Radovic, Faculty of Philosophy, University of Niš, Niš, Serbia
prof. dr Bozidar Forca, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, Serbia
prof. dr Olja Arsenijevic, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, Serbia
prof. dr Branko Krga, Faculty of Diplomacy and Security, Belgrade, Serbia
prof. dr Jan Marcek, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, Serbia
prof. dr Marko Parezanovic, National Security Academy, Belgrade, Serbia
assist. prof. dr Ivan Petrovic, Military Academy, University of Defense, Belgrade, Serbia
assist. prof. dr Ivan Vulic, Military Academy, University of Defense, Belgrade, Serbia
assist. prof. dr Relja Zeljski, National Security Academy, Belgrade, Serbia
assist. prof. dr Aleksandar Martinovic, Faculty of Law, Novi Sad
dr Velibor Lazarevic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Laposavic, Serbia

- dr Jasmina Ahmetagic, Senior Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Marija Mihajlovic Jeftimijevic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Ana Stisovic Milovanovic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Aleksandar Pavlovic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Zvezdana Elezovic, Research Associate, Institute for Serbian Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Gordan Bojkovic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Srdjan Slovic, Senior Research Associate, Institute for Serbian Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Dragana Janjic, Senior Research Associate, Institute for Serbian Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Ivan Becic, Senior Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Vesna Zarkovic, Senior Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Dalibor Velojic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Mirjana Becejski, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Ana Mumovic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- dr Ivana Zenarju-Rajovic, Research Associate, Institute for Serbian Pristina - Leposavic, Serbia
- prof. dr Miodrag Gordic, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, Serbia

РЕЦЕНЗЕНТИ

- Проф. др Бранко Крга, Факултет за дипломатију и безбедност, Београд, Србија
Др Александра Пећинар, Национална истраживачка фондација „Елефтериос
К. Вензелос” Цханиа, Крит, Грчка
- Проф. др Обрад Стевановић, Криминалистичко полицијска академија, Београд, Србија
Проф. др Полона Шпрајц, Факултет организационих наука, Крањ, Универзитета у
Марибору, Словенија
- Татјана Сењушкина, Кримски федерални универзитет Вернадски, Симферопол,
Руска Федерација
- Проф. др Дејан Михаиловић, Технички универзитет Монтереи, Мексико
Проф. др Драган Танчић, Институт за српску културу Приштина – Лепосавић, Србија
Проф. др Божидар Форца, Факултет за пословне студије и право, Универзитета
„Унион – Никола Тесла“, Београд, Србија
- Проф. др Марко Парезановић, Академија за националну безбедност, Београд, Србија
Проф. др Оља Арсенијевић, Факултет за пословне студије и право, Универзитета
„Унион – Никола Тесла“, Београд, Србија
- Проф. др Миодраг Гордић, Факултет за пословне студије и право, Универзитета
„Унион – Никола Тесла“, Београд, Србија
- Михаил Папас, Факултет за стране језике и књижевност, Универзитет у Букурешту,
Румунија
- Далибор Велојић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Јасмина Ахметагић, виши научни сарадник, Институт за српску културу Приштина
– Лепосавић, Србија
- Ана Стишовић, научни сарадник, Институт за српску културу Приштина – Лепосавић,
Србија

REVIEWERS

- prof. dr Branko Krga, Faculty of Diplomacy and Security, Belgrade, Serbia
dr Aleksandra Pecinar, National research foundation “Elefterios K. Venizelos” Chania, Crete, Greece
- prof. dr Obrad Stevanovic, Criminal Police Academy, Belgrade, Serbia prof. dr Polona Sprajc, Faculty of organizational sciences, University of Maribor, Slovenia
- профессор Татьяна Сенюшкина, Крымский федеральный университет имени В. И. Вернадского, Симферополь, Российская Федерация
- prof. dr Dejan Mihailovic, Monterey Technical University, Mexico
- prof. dr Dragan Tancic, Institut of Serbian culture, Leposavić, Serbia
- Prof. dr Bozidar Forca, Faculty for business studies and law, University “Union - Nikola Tesla”, Belgrade, Serbia
- prof. dr Marko Parezanovic, National Security Academy, Belgrade, Serbia
- Prof. dr Olja Arsenijevic, Faculty for business studies and law, University “Union - Nikola Tesla”, Belgrade, Serbia
- Prof. dr Miodrag Gordic, Faculty for business studies and law, University “Union - Nikola Tesla”, Belgrade, Serbia
- Michail Pappas, Faculty of Foreign Languages and Literature University of Bucharest, Romania
- Dalibor Velojic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- Jasmina Ahmetagic, Senior Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia
- Ana Stisovic, Research Associate, Institute for Serbian Culture, Pristina - Leposavic, Serbia

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	15
Спасоје Смиљанић ОРУЖАНА АГРЕСИЈА НАТО	17
Обрад Стевановић ОДНОСИ ПОЛИЦИЈЕ СРБИЈЕ И ВОЈСКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ТОКОМ ЊИХОВИХ ОПЕРАЦИЈА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ И У КОПНЕНОЈ ЗОНИ БЕЗБЕДНОСТИ	31
Dragan Lj. Tančić, Predrag M. Gordić, Olja M. Arsenijević ФОТОГРАФИЈЕ, ЗАПИСНИЦИ О УВИДЈАЈУ ИСТРАЗНИХ СУДИЈА, СЛУЗБЕНЕ БЕЛЕШКЕ МУП-А, ОБДУКЦИОНИ ЗАПИСНИЦИ И ИЗВОДИ ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА УМРЛИХ КАО ДОКУМЕНТИ О НАТО АГРЕСИЈИ НА СРЈ, РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ, КОСОВО И МЕТОНИЈУ ОД 24. МАРТА ДО 24. АПРИЛА 1999 ГОДИНЕ	51
Gregory R. Copley DID NATO'S AGGRESSION AGAINST SERBIA SET THE STAGE FOR THE STRATEGIC DECLINE OF WESTERN POWER?	67
Марко П. Атлагић САТАНИЗАЦИЈА СРБА КАО ОСНОВНИ ПРЕДУСЛОВ БОМБАРДОВАЊА СРЈ/СРБИЈЕ 1999. ГОДИНЕ ОД СТРАНЕ НАТО – АЛИЈАНСЕ	75
Milenko Macura, Ana Langović Milićević GLOBALIZACIJA, POSLEDICE, IZMAGLICE SEĆANJA – НАТО БОМБАРДОВАНЈА СР ЈУГОСЛАВИЈЕ	97
Saša T. Bakrač, Dragoljub Sekulović, Radoje Banković PROCENA ЕКОЛОШКИХ ПОСЛЕДИЦА ОД НАТО АГРЕСИЈЕ НА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ 1999. ГОДИНЕ	113
Aleksandra M. Pećinar, Marija Majstorović GRČKA ŠTAMPA О RАTU U ЈUGOSLAVIЈI 1999.	133

Далибор З. Велојић ИЗВЕШТАВАЊЕ ЛИСТА <i>НАРОДНЕ НОВИНЕ</i> О БОМБАРДОВАЊУ НИША И СР ЈУГОСЛАВИЈЕ 1999. ГОДИНЕ	145
Божидар Форца ОД ХИБРИДНОГ РАТА ДО СВЕДИМЕНЗИОНАЛНИХ ОПЕРАЦИЈА ПРЕКО КРШЕЊА МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА	165
Марија С. Јефтимијевић Михајловић, Мирјана М. Бечејски, Halimah ONALLA <i>КУКАВИЦЕ ОД ВЕЛИКЕ ХОЧЕ ПЕТРА ХАНДКЕА</i> (Кукавичје доба или живот без будућности)	201
Вангел Милковски, Милан Миљковић АГРЕСИЈА НА САВЕЗНУ РЕПУБЛИКУ ЈУГОСЛАВИЈУ 1999. ГОДИНЕ – СТРАТЕГИЈСКО ДОКТРИНАРНЕ ПОУКЕ	213
Miodrag L. Gordić, Ivan B. Petrović, Đorđe Đukić ODREĐIVANJE OSNOVNIH ZAHTEVA ZA IZBOR TAKTIČKOG RADARA ZA KONTROLU VAZDUŠNOG PROSTORA NA OSNOVU ISKUSTAVA IZ UPOTREBE JEDINICA VAZDUŠNOG OSMATRANJA I JAVLJANJA U TOKU ODBRANE OD NATO AGRESIJE	235
Jan Marček, Zoran Kilibarda, Jovanka Šaranović NEKE DETERMINANTE STAVA GRAĐANA SR JUGOSLAVIJE (REPUBLIKE SRBIJE) O OTPORU NATO AGRESIJI	253
Branko M. Marković, Dejan T. Ilić PROBLEM OPRAVDANOG UBISTVA U RATU I NJEGOVA ARGUMENTACIJA U SAD KAO OPRAVDANJE ZA VOJNE AKCIJE NATO I VOJNIH SNAGA SAD	273
Јован М. Гордић АНАЛИЗА САДРЖАЈА ПРЕСУДЕ ОКРУЖНОГ СУДА У БЕОГРАДУ БРОЈ К. 381/2000, ОД 21. 09. 2000. ГОДИНЕ, ПРОТИВ ВИЛИЈЕМА КЛИНТОНА, МЕДЛИН ОЛБРАЈТ, ЕНТОНИ БЛЕРА И ДРУГИХ, ЗБОГ АГРЕСИЈЕ НА СРЈ ТОКОМ 1999 ГОДИНЕ	303
Ратомир З. Миликић САВЕТ ЕВРОПЕ О БОМБАРДОВАЊУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 1999. ГОДИНЕ И О ПИТАЊУ ПОЛОЖАЈА ЦРНЕ ГОРЕ У ФЕДЕРАЦИЈИ	315

Nenad Milkić, Ana Opačić, Jovan Šarac SAVREMENI IZAZOVI ZAŠTITE OSNOVNIH PRINCIPA MEĐUNARODNOG JAVNOG PRAVA – SLUČAJ „KOŠARE”	333
Ена С. Мирковић НАТО БОМБАРДОВАЊЕ СРЈ КРОЗ ПРИЗМУ НЕДЕЉНИХ ИНФОРМАТИВНИХ НОВИНА (НИН-а)	357
Ана М. Мумовић НАД ЋОСИЋЕВИМ ТУЂИМ ВЕКОМ (Време змија, ратни дневник 1999–2000)	385
Zoran R. Pešić NEOLIBERALNI HEGEMONIZAM U MEĐUNARODNIM ODNOSIMA I AGRESIJA NATO NA SAVEZNU REPUBLIKU JUGOSLAVIJU	397
Јелена Петровић, Марко Парезановић ПСИХОЛОШКИ РАТ ИЛИ ТЕОРИЈА ЗАВЕРЕ	425
Brankica Potkonjak-Lukić, Jovanka Šaranović, Marko Parezanović PRIMENA MODELA „PET PRSTENOVA” U NATO AGRESIJI NA SR JUGOSLAVIJU (REPUBLIKU SRBIJU)	451
Мирјана М. Симић КАРАКТЕРИСТИКЕ ШКОЛСКОГ СИСТЕМА ПОД ТУРЦИМА И ЗА ВРЕМЕ НАТО АГРЕСИЈЕ НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ	465
Јован Д. Симијановић, Милан Матијевић, Владана Лилић ПРИЛОГ ИЗУЧАВАЊУ СТРАДАЊА КРАЉЕВА И КРАЉЕВЧАНА ТОКОМ АГРЕСИЈЕ НАТО ПАКТА	483
Срђан Словић НАТО ИНТЕРВЕНЦИЈА НА САВЕЗНУ РЕПУБЛИКУ ЈУГОСЛАВИЈУ И МЕЂУНАРОДНО ПРАВО ЗАСНОВАНО НА ПОВЕЉИ ОУН	503
Nikola Vidović, Milenko Dželetović, Hatidža Beriša NATO AGGRESSION ANALYSIS AS THE CAUSE OF LONG-TERM NEGATIVE CONSEQUENCES IN THE ECONOMY AND SOCIO-ECONOMIC SITUATION IN YUGOSLAVIA	513

Весна С. Зарковић, Иван М. Бецић

АСПИРАЦИЈЕ ВЕЛИКИХ СИЛА ПРЕМА

КОСОВУ И МЕТОХИЈИ (1878–1945) 531

Реља Жељски, Невена Гаврић

ВОЈНА НЕУТРАЛНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И САРАДЊА

СА НАТО КРОЗ ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР 551

Биљана Живковић

НАЈВЕЋИ КУКАВИЧЛУК У ИСТОРИЈИ РАТОВАЊА

И СРПСКЕ ЖРТВЕ 577